

**YARGITAY
21. HUKUK DAİRESİ**

**Esas No. 2009/13438
Karar No. 2010/9988
Tarihi: 18.10.2010**

**İlgili Kanun / Madde
1479 .Bağ-KurK-/24**

-
- **DESTEK PRİMİ ÖDEYEREK ÇALIŞMA**
- **BAĞ KUR HİZMETLERİNİN TESPİTİ**

ÖZETİ:

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular dikkate alınarak meslek ve özellikle sicil kaydının 5.6.2007 tarihine kadar devam etmesi nedeniyle, davacının 01.10.1999-05.06.2007 tarihleri arasında bağımsız çalışmasının fiilen devam edip etmediği araştırılmalıdır. Davacının emekliliğinden sonra çalışmasını bıraktığı yolundaki tanık beyanları ile sonuca gidilmiş ise de bu inceleme yukarıda açıklanan yasal gerekçelerle göre yeterli olmayıp varılan sonuç eksik araştırmaya dayalıdır.

Yapılacak iş; öncelikle davacının emekli aylıklarından yapılmış olan sosyal güvenlik destek primi kesintisinin hangi dönemleri kapsadığı kurumdan sorulduktan sonra, bu dönem içerisinde kalan oda ve sicil kayıtlarını fiili çalışmaya bağlı olarak devam edip etmediğini davanın kamu düzenini ilgilendirmesi nedeniyle yöntemince araştırmak, davacının kayıtlı olduğu odaya aidat ödeyip ödemediğini, oda seçimlerine katılıp katılmadığını, haziran cetvellerinde isminin olup olmadığını, ticari faaliyetini bırakıp bırakmadığını ilgili kurum ve kuruluşlardan araştırmak, yapılacak emniyet araştırması ile de işyerinin bulunduğu yer çevresinden (davacı ile irtibata geçilmeden) davacının bağımız çalışmasına ne zaman son verdiği sorulduktan ve deliller olabildiğince toplandıktan sonra istem hakkında sonucuna göre bir karar verilmekten ibarettir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 7.3.2007 gün ve 2007 /21-122 Esas, 2007/106 Karar sayılı ilamı da aynı yöne ilişkindir

Davacı, yaşlılık aylığından yapılan Sosyal Güvenlik Destek Primi kesintisinin iptaliyle, kesilenlerin yasal faiziyle birlikte tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kabulüne karar vermiştir.

Hükmün, davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi Hacer Pat tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

Davacı, davalı kurumca yaşlılık aylığından sosyal güvenlik destek primi kesilmesine ilişkin işlemin iptalini ve yapılan kesintilerin iadesini istemiştir.

Mahkemece; davacının kendi adına bağımsız faaliyetine son verdiğiinden bahisle sosyal güvenlik destek priminden muaf olduğuna karar verilmiş ise de sonuca eksik araştırma ve yetersiz inceleme ile ulaşılmıştır.

25.8.1999 gün ve 4447 sayılı Yasa'nın 38. maddesi ile 1479 sayılı Yasa'ya eklenen ek 20. madde uyarınca yaşlılık aylığına hak kazanan, ancak daha sonra çalışmasına devam eden veya çalışmaya başlayanların aylıklarından % 10 oranında sosyal güvenlik destek primi kesintisinin yapılacağı belirtilmiştir.

Davacının erkek berberi işinden dolayı 13.10.1972 tarihinde sigortalılığının başladığı, vergi kaydının 1.1.1974-31.12.1980,1.1.1984-31.12.1995 ve 21.09.1999-21.10.1999 tarihleri arasında olduğu, vergi kaydının 21.10.1999 tarihinde sona ermesine rağmen diğer kayıtlarının devam ederek oda kaydının 8.5.2007, sicil kaydının ise 5.6.2007 tarihinde sona erdiği, davacıya 01.06.1995 tarihinden itibaren yaşlılık aylığının bağlanmış bulunduğu, Kurumun vergi kayıtları dışındaki kayıtlarının devam etmesi nedeniyle davacının yaşlılık aylıklarından sosyal güvenlik destek primi kesilmesine karar verdiği dosyadaki belgelerden anlaşılmaktadır. 1479 sayılı Yasa'nın 24. maddesi gereğince zorunlu Bağ-Kur sigortalılık statüsünün oluşması için esnaf sicil memurluğu veya usulüne uygun meslek kuruluşu (oda) kaydı yeterlidir. 507 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Yasasının 5. ve 119. maddelerine göre esnaf sicilinin bulunması bağımsız çalışma yönünden karine teşkil etmektedir. Bu yasal karinenin aksi ispatlanmadıkça dikkate alınması gerekir. Yasal sistemde vergi kaydı bulunmadan bağımsız çalışma mümkün olup, sicil kaydı itibarıyla esnaf olarak kabul edilmeleri gerekir.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular dikkate alınarak meslek ve özellikle sicil kaydının 5.6.2007 tarihine kadar devam etmesi nedeniyle, davacının 01.10.1999-05.06.2007 tarihleri arasında bağımsız çalışmasının fiilen devam edip etmediği araştırılmalıdır. Davacının emekliliğinden sonra çalışmasını bıraktığı yolundaki tanık beyanları ile sonuca gidilmiş ise de bu inceleme yukarıda açıklanan yasal gerekçelerle göre yeterli olmayıp varılan sonuç eksik araştırmaya dayalıdır.

Yapılacak iş; öncelikle davacının emekli aylıklarından yapılmış olan sosyal güvenlik destek primi kesintisinin hangi dönemleri kapsadığı kurumdan sorulduktan sonra, bu dönem içerisinde kalan oda ve sicil kayıtlarını fiili çalışmaya bağlı olarak devam edip etmediğini davanın kamu düzenini ilgilendirmesi nedeniyle yöntemince araştırmak, davacının kayıtlı olduğu odaya aidat ödeyip ödemediğini, oda seçimlerine katılıp katılmadığını, haziran cetvellerinde isminin olup olmadığını, ticari faaliyetini bırakıp bırakmadığını ilgili kurum ve kuruluşlardan araştırmak, yapılacak emniyet araştırması ile de işyerinin bulunduğu yer çevresinden (davacı ile irtibata geçilmeden) davacının bağımsız çalışmasına ne zaman son verdiği sorulduktan ve deliller olabildiğince toplandıktan sonra istem hakkında sonucuna göre bir karar verilmekten ibarettir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 7.3.2007 gün ve 2007 /21-122 Esas, 2007/106 Karar sayılı ilamı da aynı yöne ilişkindir.

Mahkemece, bu maddi ve hukuki olgular dikkate alınmaksızın eksik inceleme ve araştırma sonucu yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve kanuna aykırıdır.

O halde, davalı kurumun bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, 18.10.2010 gününde oybirliğiyle karar verildi.